



Bruxelles, den 14. november 2022
(OR. en)

14716/22

COPS 546
COHOM 139
CONUN 277
DEVGEN 203
CFSP/PESC 1540
CSDP/PSDC 772
RELEX 1521

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra: Generalsekretariatet for Rådet

til: delegationerne

Tidl. dok. nr.: 14499/22

Vedr.: Rådets konklusioner om kvinder, fred og sikkerhed

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om kvinder, fred og sikkerhed, der blev godkendt af Rådet på samlingen den 14. november 2022.

RÅDETS KONKLUSIONER OM KVINDER, FRED OG SIKKERHED

1. Ligestilling mellem kønnene og menneskerettigheder er centrale universelle værdier og udgør selvstændige prioriteter, der er integreret i alle Den Europæiske Unions politikker. Rådet minder om sine konklusioner af 10. december 2018 om kvinder, fred og sikkerhed, bekræfter på ny gyldigheden af EU's strategiske tilgang til kvinder, fred og sikkerhed og forpligter sig til fuld gennemførelse af EU's handlingsplan om kvinder, fred og sikkerhed 2019-2024. Det er nødvendigt at tackle nye spørgsmål og udfordringer, der er opstået. Den fulde gennemførelse af tilsagnene i dagsordenen for kvinder, fred og sikkerhed er så relevant som nogensinde i den aktuelle geopolitiske kontekst og det skiftende sikkerhedsmiljø og er afgørende i forbindelse med fred og sikkerhed, jf. resolution 1325 (2000) og efterfølgende resolutioner.
2. Rådet støtter FN's generalsekretærs forslag i rapporten "Vores fælles dagsorden" om en ny dagsorden for fred, som bl.a. vil bygge videre på den eksisterende dagsorden for kvinder, fred og sikkerhed med henblik på at give kvinder og ligestilling mellem kønnene en central plads i forbindelse med fred og sikkerhed.
3. Rådet understreger den politiske betydning af dagsordenen for kvinder, fred og sikkerhed og glæder sig over, at den er indarbejdet i forskellige EU-politikker og -handlingsplaner siden vedtagelsen af Rådets konklusioner fra 2018. I den forbindelse har Europa-Kommissionen vedtaget en EU-strategi for ligestilling mellem kønnene 2020-2025 og en EU-kønshandlingsplan III med titlen "En ambitiøs dagsorden for ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinders indflydelse og status i EU's optræden udadtil" 2021-2025, som blev hilst velkommen i formandskabets konklusioner af 16. december 2020. Rådet opfordrer den højtstående repræsentant og Kommissionen til at aflægge rapport om de foranstaltninger, der er truffet, og de erfaringer, der er gjort i forbindelse med gennemførelsen af tilsagnene vedrørende kvinder, fred og sikkerhed, i rapporteringen om de forskellige politikker og handlingsplaner og vil drage operationelle konklusioner for at fremskynde indsatsen i denne henseende.

4. Rådet er bekymret over den uforholdsmæssigt store indvirkning, som væbnede konflikter fortsat har på kvinder og piger i hele verden, samt over udbredelsen af seksuel og kønsbaseret vold, herunder konfliktrelateret seksuel vold, offline og online. Rådet vil øge sin indsats for at forebygge og bekæmpe seksuel og kønsbaseret vold for at sikre, at de ansvarlige fuldt ud drages til ansvar, og bekæmpe straffrihed og vil tilskynde alle interessenter til at tilslutte sig disse kollektive bestræbelser. Rådet understreger, at EU vil anvende en koordineret tilgang til risikobegrænsning og forebyggelse af alle former for seksuel og kønsbaseret vold og vil sikre, at indsatsen har offeret og den overlevende i centrum og tager hensyn til traumer, herunder gennem adgang til seksuelle og reproduktive sundhedsydelser samt mental sundhed og psykologisk støtte. Rådet gentager sit urokkelige engagement i at opretholde den internationale menneskerettighedslovgivning og den humanitære folkeret og bringe straffrihed til ophør for internationale forbrydelser, ikke mindst når voldtægt anvendes som krigsvåben.
5. EU er fortsat fast besluttet på at fremme, beskytte og overholde alle menneskerettigheder og sikre den fulde og effektive gennemførelse af Beijinghandlingsprogrammet og handlingsprogrammet under den internationale konference om befolkning og udvikling (ICPD) samt resultaterne af deres revisionskonferencer, og EU giver i denne forbindelse fornyet tilsagn om at beskytte seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR). Med dette in mente bekræfter EU sit tilsagn om at fremme, beskytte og opfylde alles ret til at have fuld kontrol over og frit og ansvarligt at kunne bestemme i spørgsmål vedrørende deres seksualitet og seksuelle og reproduktive sundhed uden forskelsbehandling, tvang eller vold. EU understreger desuden behovet for universel adgang til omfattende information om seksuel og reproduktiv sundhed, uddannelse, herunder omfattende seksualundervisning, og sundhedsydelser, som er af god kvalitet og økonomisk overkommelige.

6. Rådet udtrykker bekymring over den verdensomspændende reaktion mod kvinders og pigers fulde og lige udøvelse af menneskerettighederne og den aftagende sikkerhed og tryghed for kvinder og piger. Rådet fordømmer de tiltagende repressalier, voldshandlinger, trusler og angreb over for kvinder og piger, både offline og online, navnlig rettet mod kvindelige menneskerettighedsforkæmpere, kvindelige journalister, kvindelige fredsarbejdere, kvindeledede organisationer, politisk aktive kvinder, kvindelige fagforeningsfolk, kvinder, der påtvinges fordrivelse og migration, og alle andre kvinder og piger i konflikt- og kriseberørte situationer, ikke mindst i Afghanistan, Colombia, Etiopien, Myanmar, Sudan, Syrien og Yemen. Det opfordrer den højtstående repræsentant, EU-Udenrigstjenestens ambassadør for køn og mangfoldighed og medlemsstaterne til at intensivere samarbejdet med andre internationale, regionale og lokale organisationer samt med civilsamfundet, herunder kvinderettighedsorganisationer, kvindelige menneskerettighedsforkæmpere og fredsarbejdere, for at imødegå disse tendenser.

7. Rådet gentager sin opfordring til at styrke kvinders og pigers fulde, lige og meningsfulde deltagelse og lederskab i konfliktforebyggelse og -løsning gennem hele konfliktcyklussen, herunder i formel og uformel mægling, krisestyring, fredsopbygning og fredsbevarelse, fredsforhandlinger, demobilisering, afvæbning og reintegration, sikkerhedssektorreform og andre genopretnings- og genopbygningsprocesser. Rådet minder om sit engagement i at støtte kvinders og unges lige, fulde, effektive og meningsfulde deltagelse i al deres mangfoldighed, herunder inden for alle områder af det offentlige og politiske liv, jf. EU-handlingsplanen om menneskerettigheder og demokrati 2020-2024. Det er nødvendigt med en betydelig forøgelse af kvinders lederskab og deltagelse i alle aspekter af fred og sikkerhed, ikke blot af hensyn til menneskerettighederne og ligestilling mellem kønnene, inklusiv forvaltning og social samhørighed, men også med henblik på en holdbar løsning af konflikter og kriser.

8. Civilsamfundsorganisationer, kvindeledede organisationer, kvindelige menneskerettighedsforkæmpere og kvindelige fredsarbejdere spiller en afgørende rolle i gennemførelsen af forandring og tilsagnene i dagsordenen for kvinder, fred og sikkerhed. De står ofte over for specifikke sikkerhedstrusler, intimidering og chikane og fortjener vores anerkendelse, støtte og beskyttelse. Rådet understreger betydningen af et stærkt samarbejde med civilsamfundsorganisationer om gennemførelsen af ligestilling mellem kønnene og tilsagnene vedrørende kvinder, fred og sikkerhed og om opfyldelsen af verdensmålene for bæredygtig udvikling (SDG'erne). Det værdsætter den afgørende rolle, som civilsamfundet, græsrods kvindeorganisationer, fredsarbejdere og menneskerettighedsforkæmpere spiller gennem aktiv inddragelse, høring og deltagelse, herunder i humanitære sammenhænge og krisesituationer. I den forbindelse opfordrer Rådet Kommissionen, den højtstående repræsentant, medlemsstaterne, EU's særlige repræsentanter, EU's særlige udsendinge og andre EU-repræsentanter til yderligere at styrke deres samarbejde med og høring af civilsamfundsorganisationer, herunder kvindeledede organisationer, for at sikre ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinders og pigers indflydelse og status. Rådet opfordrer medlemsstaterne til at inddrage kvindeledede og kvindeorienterede civilsamfundsorganisationer i politik- og projektudformningen, gennemførelsen, overvågningen og evalueringen af dagsordenen for kvinder, fred og sikkerhed.
9. Konsekvenserne af Ruslands angrebskrig mod Ukraine for alle kvinder og piger vækker alvorlig bekymring, og de voksende beviser på seksuel og kønsbaseret vold, herunder som en krigstaktik hos russiske væbnede styrker samt paramilitære enheder, der kontrolleres af russiske væbnede styrker, er særdeles alarmerende. I denne forbindelse har Den Uafhængige Internationale Undersøgelseskommission vedrørende Ukraine fastslået, at der er begået krigsforbrydelser i Ukraine. Rådet understreger behovet for at sikre, at de ansvarlige fuldt ud drages til ansvar for seksuelle og kønsbaserede forbrydelser. Det er af afgørende betydning at sikre en kønsorienteret tilgang, der har den overlevende i centrum og tager hensyn til traumer, i alle bestræbelser på at reagere på Ruslands angrebskrig mod Ukraine, navnlig i forbindelse med den humanitære indsats, kriseberedskabet og indsatsen for fred, sikkerhed og genopbygning på længere sigt. Rådet ser med tilfredshed på og støtter Ukraines bestræbelser på at gennemføre sin anden nationale handlingsplan for kvinder, fred og sikkerhed 2021-2025.

10. Den igangværende voldelige undertrykkelse i Iran af demonstranter, herunder kvinder og børn, understreger yderligere, at det haster med dagsordenen for kvinder, fred og sikkerhed, og at den kræver vores støtte. Kvinders og pigers rettigheder i Iran skal respekteres og beskyttes, og deres fulde, lige og meningsfulde deltagelse i det offentlige liv, herunder i beslutningstagningen, skal sikres. Rådet forventer, at de iranske myndigheder overholder principperne i den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder, som Iran er part i, navnlig ved at respektere retten til ikkeforskelsbehandling og mænds og kvinders lige ret til at nyde de borgerlige og politiske rettigheder, der er garanteret i den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder. Desuden opfordrer Rådet de iranske myndigheder til at løslade alle ikkevoldelige demonstranter, sørge for en retfærdig rettergang for alle tilbageholdte og skabe klarhed om antallet af dødsfald og anholdelser.

11. Den forværrede situation for kvinder og piger i Afghanistan vækker fortsat alvorlig bekymring. Rådet fordømmer Talibans systematiske tilbagerulning af kvinders og pigers menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Rådet opfordrer den højtstående repræsentant, Kommissionen og medlemsstaterne til at gøre en målrettet og betydelig indsats for at afhjælpe situationen og sikre afghanske kvinders deltagelse i politiske dialoger vedrørende Afghanistan. Rådet anerkender betydningen af initiativer til at fremme dagsordenen for kvinder, fred og sikkerhed såsom oprettelsen af det EU-støttede afghanske forum af kvindelige ledere i denne henseende.

12. Dagsordenen for kvinder, fred og sikkerhed er af central betydning for nutidens globale freds- og sikkerhedsudfordringer. I denne forbindelse fremhæver Rådet, at væbnede konflikter samt nye, fremspirende og stadig mere komplekse sikkerhedsudfordringer såsom klimaændringer, fødevareusikkerhed, knaphed på vand og andre naturressourcer, pandemier, herunder konsekvenserne af covid-19, energiudfordringer, terrorisme, organiseret kriminalitet, tvungen migration og fordrivelse, menneskehandel, risici i forbindelse med nye og disruptive teknologier og hybride trusler, herunder cyberangreb og desinformation, rammer kvinder og piger uforholdsmæssigt hårdt og har resulteret i en generel forværring af kvinders stilling med skadelige konsekvenser for den fulde udøvelse af kvinders og pigers menneskerettigheder på verdensplan. EU og dets medlemsstater forpligter sig til at søge at forstå og gribe ind over for kønsdimensionen af sikkerhedsrisiciene for at undgå at forværre sårbarhederne, men også til at afdække nye indgange til fremme af ligestilling mellem kønnene, forbedring af modstandsdygtigheden og opretholdelse af fred. Det er afgørende at sikre, at enhver reaktion er baseret på:

- en kønsspecifik analyse af årsager, konsekvenser og politiske følger ved hjælp af kønsstatistikker baseret på køns-, alders- og handicapopdelte data for at sikre en mere effektiv, inklusiv og bæredygtig reaktion
- kvinders fulde, lige og meningsfulde deltagelse i alle faser af konfliktcyklussen
- forebyggelse af og beskyttelse mod kønsbaseret vold
- et overordnet inklusivt og kønsorienteret lederskab inden for politik og sikkerhedsrelateret beslutningstagning i almindelighed.

13. Rådet understreger behovet for at følge op på de tilsagn, der er givet i forbindelse med integrationen af kvinder, fred og sikkerhed i det strategiske kompas og 2020-konceptet for EU's fredsmægling og EU's mæglingsretningslinjer, samt de bestræbelser, der er gjort for at fremme og sikre et kønsperspektiv og tilsagn vedrørende kvinder, fred og sikkerhed i forbindelse med udviklingen af EU's stabiliseringskoncept og den civile FSFP-aftale 2.0. Rådet understreger sit tilsagn om at øge antallet af kvinder i alle funktioner, herunder lederstillinger. Rådet anerkender endvidere behovet for fuldt ud at integrere kvinder, fred og sikkerhed i begge søjler i den europæiske fredsfacilitet. EU's optræden udadtil bør aktivt bidrage til virkeliggørelsen af kvinders og pigers menneskerettigheder, herunder forebyggelse af konfliktrelateret seksuel og kønsbaseret vold.
14. Rådet minder om behovet for at sikre integration af kønsaspektet, ekspertise og gennemførelse af dagsordenen for kvinder, fred og sikkerhed i FSFP-missioner og - operationer for at øge situationsbevidstheden og forbedre forebyggende og beskyttende foranstaltninger samt den overordnede planlægning, gennemførelse, opfølgning, overvågning og evaluering af missionerne og operationerne. Dette er i overensstemmelse med strategien og handlingsplanen for at forbedre kvinders deltagelse i civile FSFP-missioner 2021-2024. Rådet opfordrer EU-institutionerne og medlemsstaterne til at sikre, at FSFP-missioner og - operationer yderligere fremmer ligestilling mellem kønnene, idet der også fokuseres på kvinders fulde, lige og meningsfulde deltagelse i alle civile og militære FSFP-funktioner, herunder i lederstillinger. Et kønsorienteret lederskab bør fremmes ved at styrke ekspertisen inden for kønsspørgsmål i EU-Udenrigstjenestens FSFP-forvaltningsstruktur, herunder Unionens militære strukturer. Rådet opfordrer EU og dets medlemsstater til at styrke netværket af rådgivere i menneskerettigheder og kønsspørgsmål i FSFP-missioner og - operationer i overensstemmelse med tilsagnet i EU's strategiske kompas for 2023. Rådet opfordrer til fortsat gennemførelse af en forebyggelsesorienteret nultolerancepolitik med hensyn til alle former for seksuel udnyttelse, seksuelt misbrug og sexchikane begået af EU-personale eller personale udsendt til FSFP-missioner og - operationer samt af øverstbefalende/ledere, kontrahenter og partnere. Det opfordrer EU og dets medlemsstater til yderligere at behandle disse spørgsmål i den næste civile FSFP-aftale.

15. Rådet noterer sig også, at gennemførelsen af den fulde dagsorden for kvinder, fred og sikkerhed fortsat er en nøgleprioritet for det strategiske partnerskab mellem EU og FN om fredsstøttende operationer og krisestyring som godkendt i dets konklusioner af 24. januar 2022 samt for partnerskaber med andre internationale og regionale organisationer såsom OSCE, NATO og Den Afrikanske Union. Det opfordrer til en øget indsats for at fremskynde operationaliseringen af det fælles tilsagn mellem EU og FN om kvinder, fred og sikkerhed med særlig vægt på beskyttelse af kvindelige menneskerettighedsforkæmpere og fredsarbejdere mod repressalier, trusler og vold. Rådet opfordrer EU og dets medlemsstater til systematisk at vedtage en kønsorienteret tilgang og til at integrere et kønsperspektiv og en kønsanalyse og kvinders deltagelse i alle EU's eksterne aktioner, herunder alle FUSP/FSFP-aktioner, civile og militære aktioner samt i politiske dialoger, menneskerettighedsdialoger og internationale partnerskaber.
16. Rådet udtrykker sin påskønnelse af det mandat og det arbejde, som EU-Udenrigstjenestens ambassadør for køn og mangfoldighed har udført med henblik på yderligere integration af tilsagnene om kvinder, fred og sikkerhed i EU's indsats. Med henblik herpå understreger Rådet behovet for, at EU og dets medlemsstater anvender kønsorienterede tilgange i alle bestræbelser på at forebygge og løse konflikter, fredsforhandlinger, sikkerhed, fredsopbygning, fredsbevarelse, humanitær indsats samt nødhjælp, genopretning og genopbygning af konfliktramte stater, herunder retsopgør, og sikre fuld, lige og meningsfuld deltagelse af kvinder i disse processer. Rådet opfordrer Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité (PSC) til at overveje, hvordan kvinder, fred og sikkerhed systematisk kan integreres og indarbejdes i alle politiske og sikkerhedsmæssige dialoger.

17. Rådet understreger betydningen af, at EU-Udenrigstjenesten, herunder EU's Militærstab, Kommissionens tjenestegrene og medlemsstaterne, udvikler og udveksler god praksis vedrørende kønsorienterede indikatorer for ansvarlighed, køns- og aldersopdelte data og kønsspecifikke analyser i al programmering, al finansiering og alle FSFP-aktioner på det freds- og sikkerhedsrelaterede område med henblik på at kunne spore og overvåge fremskridt og opretholde kvinders menneskerettigheder og fremme dagsordenen for kvinder, fred og sikkerhed. Det minder i denne forbindelse om den rolle, som EU's taskforce om kvinder, fred og sikkerhed spiller som et vigtigt forum for udveksling og partnerskab mellem EU-institutionerne, medlemsstaterne og civilsamfundet, og opfordrer EU og dets medlemsstater til at gøre brug af synergier mellem internationale rammer for overvågning og effektmåling, hvor det er relevant.
18. Rådet er fortsat fast besluttet på at sikre gennemførelsen af hele dagsordenen for kvinder, fred og sikkerhed og er fortsat engageret i dette spørgsmål.
